Lieta Nr. C31292214

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2014.gada 17.jūnijā

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas tiesnese A.Freimane rakstveida procesā izskatīja civillietu AS /Nosaukums A/ maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2013.gada 27.decembrī AS /Nosaukums A/ vērsās Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā ar maza apmēra prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu, lūdzot tiesu piedzīt no atbildētājas parādu par patērēto elektroenerģiju dzīvoklim, kas atrodas /adrese/, 467,28 LVL apmērā un līgumsodu 273,38 LVL apmērā, kā arī tiesāšanās izdevumus.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2012.gada 30.maijā starp prasītāju un /pers. A/ noslēgts līgums Nr.1014572963 par elektroenerģijas piegādi dzīvoklim, kas atrodas /adrese/ (turpmāk – Līgums).

Saskaņā ar Līguma 2.2.1. un 3.2.4.punktu, atbildētājai bija pienākums katrā mēneša pirmajā datumā nolasīt komercuzskaites mēraparāta rādījumus, izrakstīt maksājuma kvīti un pilnā apjomā apmaksāt līdz tā paša mēneša beigām par patērēto elektroenerģiju, kā arī rēķina apmaksas kavējuma gadījumā par katru nokavēto apmaksas dienu samaksāt līgumsodu 0,15% apmērā no parāda summas.

Atbildētāja nav pilnībā norēķinājusies par patērēto elektroenerģiju, kā rezultātā laika posmā no 2012.gada 1.februāra līdz 2013.gada 31.martam ir izveidojies parāds par faktiski patērēto elektroenerģiju 467,28 LVL apmērā. Līgums ar atbildētāju tika lauzts 2013.gada 1.jūnijā un, par pamatparādu tika aprēķināts līgumsods 273,38 LVL apmērā, līdz līguma laušanai.

2013.gada 15.maijā atbildētāja tika brīdināta par parāda samaksu. Uz nosūtīto brīdinājumu atbildētāja nereaģēja, parādu neapstrīd, bet labprātīgi nemaksā. Prasītāja ieskatā, atbildētāja ar savu rīcību radīja prasītāja tiesību aizskārumu, kā rezultātā prasītājam ir radušies zaudējumi nesamaksātās parāda summas apmērā.

Prasība pamatota ar Ministru kabineta 2007. gada 26. jūnija noteikumiem Nr.452 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi", Ministru kabineta 2009. gada 21. jūlija noteikumu Nr.793 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 29., 31. punktu, Ministru kabineta 2011. gada 29. novembra noteikumu Nr.914 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 27., 29. un 32. punktu, Līguma 2.2.1., 3.2.4., 5.3. un 5.6. punktu, un Civillikuma 1587., 1811., 2021., 2107., 2109. un 2033.pantu.

Līdz sprieduma taisīšanai lietā atbildētāja tiesai rakstveida paskaidrojumus nav iesniegusi. Saskaņā ar Civilprocesa likuma $250.^{21}$ panta otro daļu, paskaidrojumu neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma $250.^{25}$ panta pirmo daļu, lietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir savlaicīgi paziņots, nosūtot informatīvu vēstuli.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Lietā noskaidrots, ka 2012.gada 30.martā starp AS /Nosaukums A/, kā piegādātāju un /pers. A/, kā lietotāju noslēgts elektroenerģijas piegādes līgums Nr.1014572963 dzīvoklim, kas atrodas /adrese/.

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu, saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Konkrētajā gadījumā puses faktiski noslēgušas piegādes līgumu atbilstoši Civillikuma 2107.pantam, saskaņā ar kuru piegādes līgumu viena puse (piegādātājs) uzņemas piegādāt otrai (pasūtītājam) noteiktu lietu par zināmu cenu.

Atbilstoši Līguma 2.2.1. punktam, atbildētājai bija pienākums katra mēneša pirmajā datumā nolasīt komercuzskaites mēraparāta rādījumus, izrakstīt maksājuma kvīti un pilnā apjomā apmaksāt līdz tā paša mēneša beigām par patērēto elektroenerģiju, kā arī samaksāt noteikto maksu par kavējumu, ja maksājums nav veikts termiņā.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam par pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus, bet, saskaņā ar Civillikuma 1590.pantu, katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

No lietas materiāliem redzams, ka laika periodā no 2012.gada 1.janvāra līdz 2012.gada 31.martam atbildētāja ir patērējusi elektroenerģiju 1657 kWh apmērā, ko uzrādījis elektroenerģijas skaitītājs ar sekojošiem rādītājiem 995614-000430. Atbilstoši prasītāja aprēķinam par šādu izlietotās elektroenerģijas daudzumu veicama apmaksa 467,28 LVL jeb 664,88 EUR apmērā.

Lietas izskatīšanas laikā atbildētāja celto prasību un parāda aprēķinu nav apstrīdējusi, kā arī nav iesniegusi pierādījumus tam, ka elektroenerģijas lietošanu ir pārtraukusi, savas saistības ar prasītāju būtu nokārtojusi un parādu samaksājusi (Civillikuma 1838.pants).

Līdz ar to, tiesai nav pamata apšaubīt prasības pieteikumā norādītos apstākļus, ka prasītājs maksu par izlietoto elektroenerģiju aprēķinājis atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un atbildētāja savas saistības noteiktajā termiņā un kārtībā nav izpildījusi. Turklāt, saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu, pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka atbildētājai ir pienākums veikt samaksu par patērēto elektroenerģiju atbilstoši prasītāja izrakstītajiem rēķiniem, saskaņā ar kuriem atbildētāja nav veikusi apmaksu par piegādāto elektroenerģiju 467,28 LVL jeb 664,88 EUR apmērā laika posmā no 2012.gada 30.marta līdz 2012.gada 31.maijam.

Vienlaicīgi, tiesa atzīst, ka daļēji apmierināms prasījums daļā par līgumsoda piedziņu.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu, līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpilda vai neizpildītu pienācīgi.

Atbilstoši Līguma 2.2.1. un 3.2.4. punktam, atbildētāja rēķina apmaksas kavējuma gadījumā par katru nokavēto apmaksas dienu maksā līgumsodu 0,15% apmērā no parāda summas.

Kā izriet no līgumsoda aprēķina (15. lietas lapa), prasītājs par laika periodu no 29.04.2012. līdz 01.06.2013. aprēķinājis līgumsodu 273,38 LVL apmērā.

Judikatūrā ir nostiprinājusies atziņa, ka tiesiskajās attiecībās sakarā ar sodoša rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanu par vispārēju principu atzīstams soda samērīguma princips, un judikatūrā atzīts, ka jautājums par līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu, izvērtējot konkrēto lietas apstākļus, izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civillikuma 5.pantā norādīto taisnības apziņu un vispārējiem tiesību principiem (SKC-113/2010). Šobrīd uz lietas izskatīšanas dienu likumdevējs ir izvērtējis līgumsoda samērīgumu un piemērošanu līgumattiecībās, Civillikuma 1716.panta trešajā daļā atzīstot, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra. Lai arī minētā panta noteikumi nevar tikt tieši piemēroti pušu tiesiskajās attiecībās, jo līgumsods ir aprēķināts par laika periodu līdz minētās normas spēkā stāšanās brīdim, tomēr tiesas vērtējumā tā ir atzīstama par likumdevēja noteiktu mērauklu soda samērīgumam.

Ņemot vērā minēto un interpretējot Civillikuma 1587., 1716., 1717., 1720. pantā ietvertās tiesību normas par līgumsaistību izpildi un līgumsoda samaksu kopsakarā ar Civillikuma 1.pantu, no atbildētāja par labu prasītājam ir piedzenams līgumsods, bet tas nosakāms 10 % apmērā no pamatparāda summas, proti, 46,73 LVL jeb 66,49 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Tiesas apmierināto prasījumu apmērs šajā lietā ir 514,01 LVL jeb 731,37 EUR, līdz ar to, atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktam, no atbildētājas par labu prasītājam piedzenama valsts nodeva par prasību 77,10 LVL jeb 109,71 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,30 LVL jeb 4,70 EUR, kopā 80,40 LVL jeb 114,41 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu no atbildētājas par labu valstij ir piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, ko nav sedzis prasītāja veiktais maksājums EUR 4,70 apmērā. No lietā esošās izziņas redzams, ka kopējie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi sastāda EUR 5,61, līdz ar ko no atbildētājas ir piedzenami EUR 0,91.

Ievērojot Civilprocesa likuma 204^{1}. panta pirmo daļu, spriedums atbildētājam labprātīgi izpildāms 10 dienu laikā no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Pārrēķins uz *euro* valūtu veikts pamatojoties uz *Euro* ieviešanas kārtības likumu pēc Latvijas Bankas noteiktā lata piesaistes kursa *euro* -1 EUR = LVL 0,702804.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41., 92. - 97., 189. – 193., 195., 199. un $204.^{1}$ un $250.^{25}$ pantu, tiesa

nosprieda:

daļēji apmierināt prasību.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, parādu par piegādāto elektroenerģiju 467,28 LVL jeb 664,88 EUR, līgumsodu 46,73 LVL jeb 66,49 EUR un tiesāšanās izdevumus 80,40 LVL jeb 114,41 EUR, kopā piedzenot 845,78 EUR jeb 594,41 LVL (Astoņi simti četrdesmit pieci *euro*, 78 centi).

Noteikt, ka parāda samaksa veicama uz sekojošu bankas kontu: AS „SEB banka" konta numurs LV93 UNLA 005 000 701 344 1.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 0,91 (91 centu), kas iemaksājami Tiesu administrācijas kontā Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase, saņēmējs Tiesu administrācija, NMR 90001672316. Maksājuma uzdevums iesniedzams tiesas kancelejā.

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese A.Freimane